

Utdrag ur artikel i Ljusnan 4 september 2017

Finnbygd i fokus i höstligt Hamra

I helgen gästade föreningen Finnsam Ljusdalsbygden, för att uppleva och lära mer om finnbygdenas del i vår svenska mångfaldsrika kulturhistoria.

*Maths Östberg, Zinita Ritzen och Eva Jernqvist hittar flera spännande programpunkter, Programmet är omfattande, bland annat ska Maud Wedin, till vänster, berätta om skogsfinska ortnamn
Bild: Carole Tärnudd*

Tiden kring år 1600 kom svedjefinnar och slog sig ned i svenska och norska skogar. Detta vårt kulturhistoriska arv är dock inte så känt. För att öka intresset har föreningen Finnsam bildats. Under sin 25-åriga historia har de arrangerat konferenser och drivit projekt, och samlat information av alla de slag på sin hemsida. Så blir det även med den konferens som i helgen lockade deltagare från när och fjärran till Hamra och Fågelsjö.

– I år är det 65 personer anmälda, och temat för konferensen är I Gottlunds fotspår, berättar Eva Jernqvist. Hon tillhör Finnmarkens historiegrupp i Los, som arrangerar det hela i samarbete med Hamra konferens- och vildmarkscenter.

I Finnmarkens historiegrupp ingår även Zenita Ritzén, som är på Finnsam-konferens för första gången:

– För mig är allting nytt – jag har bara varit med i Finnsam ett år, så nu är jag turist i min egen hembygd, säger Zenita – som är återvändare, och flyttat tillbaka till Lillhamra efter 25 år i Roslagen.

– När man blir litet äldre är det nog vanligt att man söker sitt ursprung, och här hittar jag rötter jag visste om.

Och just att intresset för rötterna, hembygden och människorna vaknar när man levt ett tag, är nog orsaken till att Finnsams medlemmar oftast är 50+, tror Alftabon Maths Östberg, bland annat involverad i Finnskogsmuseet i Skräddrabo.

– Så är det i många föreningar. Yngre är intresserade, men blir inte medlemmar. I Norge är det annorlunda, där är man bättre på att sprida information om finnbygden – skogsfinnarna är ju en etnisk minoritet där.

Höstkonferensen uppmärksammade tvåhundraårsjubileet av Carl-Axel Gottlunds vandring på Orsa finnmark.

Platser han dokumenterat besöktes under dagarna – kvällstid hölls föreläsningar. Bland annat om skogsfinnska ortnamn, där Maud Wedin forskat. Hon har även skrivit en bok om Skogsfinnarna i Los. Illustrationer och detaljritningar har Losborna Elisabeth Nyman och Dick Persson bidragit med.

– Vi ska även visa filmklipp från en teaterföreställning om Gottlund, som vi satte upp tidigare i år. Och så har vi påbörjat ett informationsfilmsprojekt om skogsfinnarna, som jag ska visa litet av och berätta om, säger Maud Wedin.

Till helgens sammankomst, på Hamra konferens- och vildmarkscenter, kom deltagare från hela finnbygdsområdet – däribland Maud Wedin, Eva Jernqvist, Maths Östberg och Zinita Ritzen.

Bild: Carole Tärnudd

En annan spännande programpunkt berörde skogsfinska besvärjelser nedtecknade av Gottlund. Religionshistoriker Marja-Liisa Kejnänen föreläste om detta. Och att skogsfinnar hade övernaturliga kontakter till kvinns och mans, är allmänt känt i finnbygden. Exempelvis finns en björnskröna Maud Wedin gärna berättar:

– Jo, det fanns två grannar som ogillade varandra. En dag ställde mannen i ena hushållet björn på grannarna. Men grannen var lika trollkunnig han med, och gjorde likadant. Björnen gick sedan fram och tillbaka mellan granngårdarna, tills en dag en av kvinnorna planterade en rönn på gården, och bröt förtrollningen, eftersom björnen inte kan attackera en gård som har rönnen som vådräd.

Huruvida björn verkligen skyr rönn kan inte Maud Wedin svara på – men vem vet? Kanhända är det ett trix att testa i björntäta Los framåt våren.

Carole Tärnudd

[0651-585031](tel:0651-585031) carole.tarnudd@mittmedia.se